

EASO

Enesetäiendamise sari

Ülevaade EASO poolt kohtute jaoks avaldatud enesetäiendamise materjalidest

August 2020

EASO ega ükski tema nimel tegutsev isik ei vastuta käesolevas aruandes sisalduva teabe kasutamise eest.
Luxembourg: Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2020

Print	ISBN 978-92-9485-364-6	doi:10.2847/760933	BZ-02-20-094-ET-C
PDF	ISBN 978-92-9485-261-8	doi:10.2847/58842	BZ-02-20-094-ET-N

© Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiamet (EASO), 2020

Allikale viitamisel on reprodutseerimine lubatud.

Euroopa Liidu autoriõigusega hõlmamata fotode või muu materjali kasutamiseks ja taasesitamiseks tuleb küsida luba otse autoriõiguse valdaja käest.

EASO

Enesetäiendamise sari

Ülevaade EASO poolt kohtute jaoks avaldatud
enesetäiendamise materjalidest

August 2020

Enesetäiendamise materjalid, sealhulgas olemasolevad keeleversioonid, on
aadressil

www.easo.europa.eu/courts-and-tribunals

EASO koostöö kohtutega

EASO rahvusvahelise kaitse ELi eksperdikeskusena keskendub oma tegevuses sellele, et edendada ELi varjupaigaküsimusi käsitleva õigustiku tõhusat, ühtset ja järjepidevat rakendamist praktikas.

EASO toetab ELi liikmesriike nende varjupaigasüsteemide kvaliteedistandardite pideval täiendamisel lõppeesmärgiga saavutada Euroopa tõeliselt ühine varjupaigasüsteem.

EASO koostab koos liikmesriikide ja assotsieerunud riikide kohtute esindajatega enesetäiendamise sarja, austades täielikult kohtute sõltumatust. Sari sisaldab analüüse kohtutele, juhiseid kohtunike ja kohtutöötajate koolitajatele ning iga käsitletud teema kohtupraktika kokkuvõtet, välja arvatud päritoluriigi teabe osas, mille kohta on koostatud kohtutele praktiline juhend koos kohtupraktika kokkuvõttega.

Koolitusmaterjale koostavad kohtunikud kohtunike jaoks eesmärgiga anda kõigi liikmesriikide ja assotsieerunud riikide kohtutöötajatele varjupaigaküsimusi käsitlevast liidu õigustikust täielik ülevaade. Oma võrgustiku kaudu teeb EASO tihedat koostööd ELi liikmesriikide ja kolmandate riikide riiklike kontaktisikute, õiguskoolituse asutuste, õigusühenduste, Euroopa Liidu Kohtu, Euroopa Inimõiguste Kohtu, ÜRO Pagulaste Ülemvoliniku Ameti (UNHCR) ja teiste asjaosalistega.

Enesetäiendamise sarja kasutatakse EASO täienduskoolitustel, mis on spetsiaalselt suunatud ELi ja muude riikide kohtunikele ja kohtutöötajatele.

Lisateave: <https://easo.europa.eu/courts-and-tribunals>

Enesetäiendamise sarja valminud peatükid (2020)

EUROOPA ÜHINE VARJUPAIGASÜSTEEM

- Sissejuhatus kohtutele Euroopa ühisesse varjupaigasüsteemi

KINNIPIDAMINE

- Rahvusvahelise kaitse taotlejate kinnipidamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

JUURDEPÄÄS VARJUPAIGAMENETLUSTELE

- Varjupaigamenetlused ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõte

RAHVUSVAHELISE KAITSE TAOTLUSE LÄBIVAATAMINE

- Kvalifitseerumine rahvusvahelisele kaitsele (direktiiv 2011/95/EL)
- Miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artikli 15 punkt c
- Kaitset välistavad asjaolud: miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artiklid 12 ja 17
- Rahvusvahelise kaitse lõpetamine: miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artiklid 11, 14, 16 ja 19

TÕENDITE JA USALDUSVÄÄRSUSE HINDAMINE

- Tõendite ja usaldusvärsuse hindamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

PÄRITOLURIIGI TEAVE

- Päritoluriigi teavet käsitlev praktiline juhendmaterjal kohtutele

Analüüs kohtutele – sissejuhatus Euroopa ühisesse varjupaigasüsteemi

Analüüs kohtutele on sissejuhatus Euroopa ühisesse varjupaigasüsteemi ning aitab kohtutel täita oma rolli ja ülesandeid selle rakendamisel.

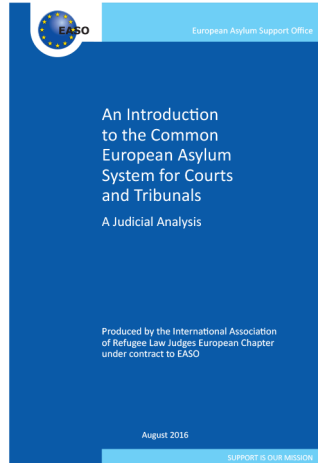
Analüüsis kohtutele esitatakse:

- ülevaade Euroopa ühise varjupaigasüsteemi õiguslikest alustest, sealhulgas selle loomise lühiülevaade;
- Euroopa ühist varjupaigasüsteemi käsitlevate õigusaktide sissejuhataja ülevaade ja
- sissejuhatus Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kui ELi õiguse sätete nõuetekohasesse käsitamisse, sealhulgas olulise teemana, millal ja kuidas taotleda Euroopa Liidu Kohtult eelotsust.

Analüüsi toetavad kohtupraktika kokkuvõtte ja lisad, mis keskenduvad konkreetselt Euroopa ühisele varjupaigasüsteemile. Selles ei esitata üksnes ELi asjaomaseid esmaseid ja teiseseid õigusakte ning üldisi või piirkondlikke rahvusvahelisi lepinguid, vaid ka Euroopa Liidu Kohtu, Euroopa Inimõiguste Kohtu ning ELi liikmesriikide kohtute oluline kohtupraktika. Seetõttu on analüüs ka kõigi enesetäiendamise sarja kuuluvate kohtutele suunatud analüüside ühine võrdlusalus.

Sihtrühm: kõik ELi liikmesriikide asjaomaste kohtute kohtunikud ja töötajad, kes tegelevad Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kohaldamisalasse kuuluvate kohtuasjade või kaebuste menetlemisega, ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[BG\]](#) [\[DE\]](#) [\[EL\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Analüüs kohtutele – kvalifitseerumine rahvusvahelisele kaitsele (direktiiv 2011/95/EL)

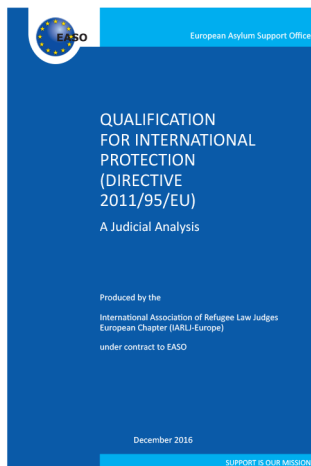
Analüüsis kohtutele esitatakse:

- üldine sissejuhatus, milles kirjeldatakse analüüsi eesmärki ja ülesehitust ning antakse ülevaade miinimumnõuete direktiivi (uuesti sõnastatud) tõlgendamise eeskirjadest, rahvusvahelise kaitse taotluste esitamisest ja soodsamate normide piiratud kohaldamisalast;
- üksikasjalik analüüs pagulasseisundile kvalifitseerumise ja miinimumnõuete direktiivis (uuesti sõnastatud) sätestatud seda määratlevate elementide kohta, ning
- üksikasjalik analüüs täiendavale kaitsele kvalifitseerumise ja miinimumnõuete direktiivis (uuesti sõnastatud) sätestatud seda määratlevate elementide kohta.

Seda täiendavad kohtupraktika kokkuvõte ja lisad.

Sihtrühm: ELi liikmesriikide rahvusvahelisele kaitsele kvalifitseerumise otsuseid käsitlevate kaebuste menetlemise või nende otsuste läbivaatamisega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes [BG] [DE] [EL] [EN] [ES] [FR] [IT] [RU] ⁽¹⁾.

⁽¹⁾ Tõlkinud UNHCR Ida-Euroopa ja Lõuna-Kaukasuse kvaliteedialgatuse raames.

Analüüs kohtutele – miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artikli 15 punkt c

Kvalifitseerumisdirektiivi (uuesti sõnastatud) artikli 15 punkti c analüüs kohtutele aitab rahvusvahelise kaitse kohtuasjadega tegelevatel kohtutel mõista kaitsega seotud küsimusi.

Analüüsis käsitletakse artikli 15 vaid ühte osa, milles keskendutakse isikutele, kes vajavad täiendavat kaitset suure ja individuaalse ohu tõttu tsiviilisiku elule või isikupuutumatusel juhulliku vägivalla tõttu rahvusvahelise või riigisisese relvastatud kokkupõrke korral.

Eesmärk on aidata lugejal mõista seda miinimumnõuete direktiivi sätet Euroopa Liidu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu kohtupraktika ning liikmesriikide kohtute asjaomaste otsuste abil.

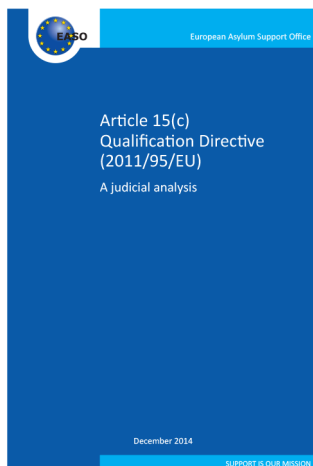
Analüüs kohtutele jaguneb kahte ossa:

- I osas analüüsitakse artikli 15 punkti c koostiselemente;
- II osas vaadeldakse, kuidas sätet tuleb praktikas kohaldada.

A lisa on otsustamisskeem, milles näidatakse küsimused, mida kohtud peaksid artikli 15 punkti c kohaldamisel esitama.

Sihtrühm: rahvusvahelise kaitse asjadega tegelevate ELi liikmesriikide kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[BG\]](#) [\[DE\]](#) [\[EL\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Analüüs kohtutele – välistavad asjaolud: miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artiklid 12 ja 17

Kohtutele suunatud analüüsi eesmärk on anda miinimumnõuete direktiivis (uuesti sõnastatud) sätestatud kaitse andmist välistavatest asjaoludest põhjalik, ehkki mitte ammendav ülevaade.

Selles esitatakse näiteid peamiselt Euroopa Liidu Kohtu praktikast ja Euroopa Inimõiguste Kohtu otsustest, samuti liikmesriikide kohtute otsustest.

Analüüs kohtutele jaguneb üldjoontes nelja ossa:

- välistavate klauslite üldine sissejuhatav ülevaade;
- pagulasseisundi andmist välistavad asjaolud;
- täiendava kaitse andmist välistavad asjaolud;
- asjaomased menetlusaspektid.

Peale selle esitatakse B lisa otsustamiskeemidel skemaatiliselt lähenemine, mida kohtud saavad kasutada miinimumnõuete direktiivi (uuesti sõnastatud) artikli 12 või artikli 17 kohaldamisel.

Sihtrühm: ELi liikmesriikide rahvusvahelise kaitse otsuseid käsitlevate kaebuste menetlemise või nende otsuste läbivaatamisega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[BG\]](#) [\[DE\]](#) [\[EL\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#) [\[RU\]](#) ⁽²⁾

(2) Tõlkinud UNHCR Ida-Euroopa ja Lõuna-Kaukasuse kvaliteedialgatuse raames.

Analüüs kohtutele – rahvusvahelise kaitse lõpetamine: miinimumnõuete direktiivi (2011/95/EL) artiklid 11, 14, 16 ja 19

Analüüs kohtutele hõlmab kaitse lõpetamise õigusakte seoses pagulasseisundi ja täiendava kaitsega miinimumnõuete direktiivi (uuesti sõnastatud) artiklite 11, 14, 16 ja 19 kontekstis.

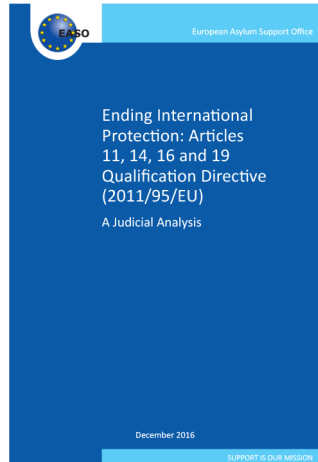
Selles keskendutakse peamiselt Euroopa ühise varjupaigasüsteemiga seotud Euroopa Liidu Kohtu praktikale ja ELi liikmesriikide õigusele.

Analüüs jaguneb üldjoontes seitsmesse ossa:

- kaitse lõpetamise üldine ülevaade;
- tõendamiskohustuse ja tõendamisnõude menetluslikud aspektid ja nendega seotud küsimused;
- pagulaste kaitse lõppemine, kui selle on põhjustanud isiku teod;
- olude muutumine pagulase päritoluriigis;
- pagulasseisundiga seotud kaitse lõpetamine seoses välistamise ja valeda asjaolude esitamisega;
- pagulaste kaitse lõpetamine raskes kuriteos süüdimõistmise tõttu või ohu tõttu riigi julgeolekule;
- täiendava kaitse lõpetamine.

Sihtrühm: ELi liikmesriikide rahvusvahelise kaitse taotluste otsuseid käsitlevate kaebuste menetlemise või nende lõpetamise otsuste läbivaatamisega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[BG\]](#) [\[DE\]](#) [\[EL\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Päritoluriigi teavet käsitlev praktiline juhend kohtutele

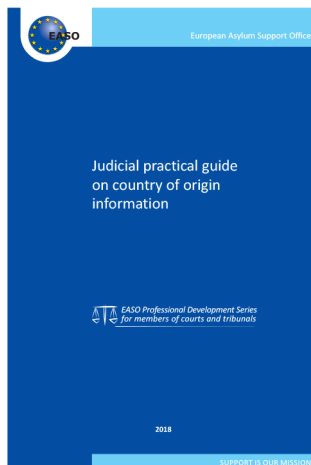
Kohtud puutuvad oma töös kokku väga suure hulga teabega. Praktiline juhend tutvustab päritoluriigi teabe kasutamist rahvusvahelist kaitset käsitlevate otsuste tegemisel liikmesriikides.

Päritoluriigi teavet käsitlev praktiline juhend kohtutele aitab kohtunikel ja otsustajatel tagada, et päritoluriigi teabe kasutamise viis otsuste tegemisel vastab miinimumnõuete direktiivi (uuesti sõnastatud) rahvusvahelisele kaitsele kvalifitseerumise ühtsetele kriteeriumidele ning uuesti sõnastatud varjupaigamenetluste direktiivis sätestatud õigluse ja tõhususe nõuetele.

Praktilist juhendit tuleb lugeda koos sellele lisatud kohtupraktika kokkuvõttega, millesse on koondatud Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjaomane praktika.

Sihtrühm: ELi liikmesriikide kohtute kohtunikud ja töötajad, kes kasutavad päritoluriigi teavet rahvusvahelist kaitset käsitlevate otsuste tegemisel, ning nende koolitajad.

Praktiline juhend kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [DE] [EN] [ES] [FR] [IT].

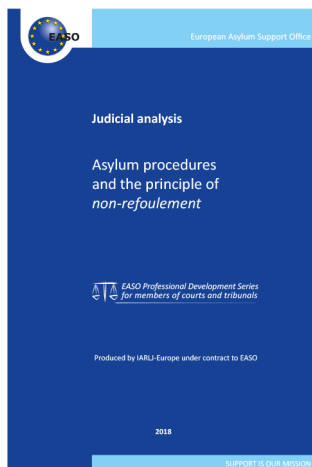

Analüüs kohtutele – varjupaigamenetlused ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõte

Analüüsis esitatakse:

- üldine sissejuhatus, milles sätestatakse kohtutele suunatud analüüsi õigusraamistik, varjupaigamenetluste direktiivi (uuesti sõnastatud) tõlgendamiseeskirjade ülevaade, analüüsi eesmärk ja ülesehitus ning esitatakse menetluste ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtted;
- varjupaigamenetluste direktiivi (uuesti sõnastatud) määratlustega seotud üldsätete, selle kohaldamisala ning varjupaigamenetluse algatamise viisi reguleerivate eeskirjade analüüs;
- varjupaigamenetluste ja üleandmisotsuse vaidlustamise eeskirjade põhjalik analüüs selle liikmesriigi määramisel, kes vastutab rahvusvahelise kaitse taotluse läbivaatamise eest kooskõlas määrusega (EL) nr 604/2013 (Dublini III määrus);
- põhjalik analüüs varjupaigamenetluste direktiivis (uuesti sõnastatud) sätestatud aluspõhimõtete, tagatiste ja rahvusvahelise kaitse taotlejatega seotud menetluslike tagatiste, sealhulgas riiki jäämise õiguse (tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõtte) kohta;
- põhjalik analüüs varjupaigamenetluste direktiivi (uuesti sõnastatud) rahvusvahelise kaitse taotluste lahendamist ja tõhusa õiguskaitsse saamise õigust reguleerivate eeskirjade kohta;
- tagasisaatmisdirektiivi 2008/115/EÜ kohaldamisala analüüs, mis on seotud varjupaigamenetlustega.

Sihtrühm: varjupaigamenetluste ning tagasi- ja väljasaatmise lubamatuse põhimõttega seotud küsimustega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Praktiline juhend on veebis järgmistes keeltes: [\[DE\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Analüüs kohtutele – tõendite ja usaldusvärsuse hindamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

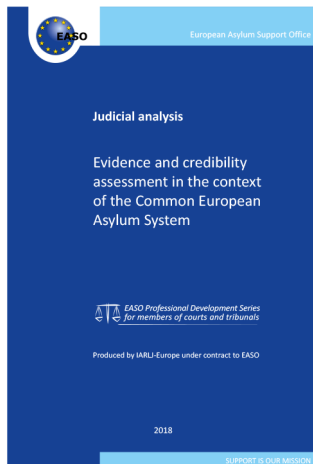
Kohtutele suunatud analüüsi eesmärk on uurida, kuidas kohtute töötajad peaksid Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis menetleva ametiasutuse (või madalama astme kohtu) tehtud tõendite ja usaldusvärsuse hindamist kas läbi vaatama või tõendeid ja usaldusvärsust ise hindama.

Analüüsis kohtutele esitatakse:

- üldine sissejuhatus tõendite ja usaldusvärsuse hindamisse varjupaiga kontekstis, sealhulgas analüüsi ülesehitus ja kohaldamisala ning terminoloogia kasutus;
- ELi asjaomase õigusraamistiku ülevaade;
- õiguskonteksti ülevaade, milles määratletakse kohtute töötajate eri ülesanded ja tuuakse esile asjaomased probleemid;
- tõendite ja usaldusvärsuse hindamisega seotud konkreetsete põhimõtete ja standardite analüüs, arvestades ELi õigust ja asjaomast kohtupraktikat;
- tõendite ja usaldusvärsuse hindamise konkreetsete aspektide analüüs;
- ülevaade valdkondadevahelistest teguritest, mida tuleb tõendite ja usaldusvärsuse hindamisel arvestada (6. osa).

Sihtrühm: ELi liikmesriikide rahvusvahelise kaitse taotluste otsuseid käsitlevate kaebuste menetlemise või nende otsuste läbivaatamisega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad ning nende koolitajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[DE\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Analüüs kohtutele – rahvusvahelise kaitse taotlejate kinnipidamine Euroopa ühise varjupaigasüsteemi kontekstis

Analüüs kohtutele on abivahend kinnipidamisjuhtumeid menetlevatele kohtunikele. See on abivahend neile, kes on kinnipidamisjuhtumitega tegelenud, ning informatiivne, põhjalik ja kasutajasõbralik analüüs neile, kellel on vähe kogemusi kinnipidamisjuhtumitega, mis jäävad teiste kohtute pädevusse, või kellel need kogemused puuduvad.

Peatüki koostamisel arvestati asjaolu, et õigusnormidega püütakse vältida kinnipidamise kasutamist esimese abinõuna. Analüüsis esitatakse kinnipidamise õiguslikud alused Euroopa ühises varjupaigasüsteemis ning kinnipidamise eri vormid, samuti selle alternatiivid, kestus, tingimused, haavatavatesse rühmadesse kuuluvate isikute kinnipidamisvõimalused ning tõendamiskohustus.

Analüüsi juurde kuuluvad lisad, sealhulgas asjaomased õigusnormid ja otsustamisskeem. Lisatud kohtupraktika kogumikus esitatakse Euroopa Liidu Kohtu ja Euroopa Inimõiguste Kohtu asjaomaseid kohtuasju.

Sihtrühm: kõik kinnipidamisjuhtumitega tegelevate kohtute kohtunikud ja töötajad.

Analüüs kohtutele on veebis järgmistes keeltes: [\[DE\]](#) [\[EN\]](#) [\[ES\]](#) [\[FR\]](#) [\[IT\]](#).

Kontaktandmed

Lisateave EASO ja selle tegevuse kohta

www.easo.europa.eu

E-post: judicialsupport@easo.europa.eu

facebook.com/easo.eu

twitter.com/easo

linkedin.com/company/european-asylum-support-office

youtube.com/user/EASOChannel

MÄRKUSED

MÄRKUSED

■ Euroopa Liidu
Väljaannete Talitus